

Stem op je **favoriete energieproject** en help jouw gemeente aan een startbudget

Op stroomversneller.be

Vlaanderen
is energie

“Overal stroomversnellers”

Projectoproep lokale energieprojecten

Vlaams Energieagentschap

In opdracht van de Vlaamse Regering

Uiterste indiendatum projectvoorstellen:

15 juli 2018

De uitdagingen

Ons energiesysteem staat voor grote uitdagingen. Om de opwarming van de aarde tegen te gaan, moeten we de broeikasgasuitstoot drastisch terugdringen. Dit betekent dat het totale energieverbruik de komende jaren sterk moet dalen en de resterende energieconsumptie maximaal moet worden ingevuld door hernieuwbare energiebronnen. Tegelijkertijd moet de energievoorziening op alle ogenblikken gegarandeerd blijven en moet de totale kost voor de gezinnen en de bedrijven zo beperkt mogelijk worden gehouden. Deze omslag is niet eenvoudig.

In opdracht van de Vlaamse Regering, tracht het Vlaams Energieagentschap in 2018 via twee concrete trajecten lokale dynamiek rond de energietransitie te creëren.

In de eerste uitdaging "Overal zonnepanelen", die liep van 29 januari tot 18 maart, konden burgers niet-residentiële daken nomineren die volgens hen PV-panelen verdienen. Vlaanderen telt een grote hoeveelheid niet-residentiële daken die nog onderbenut zijn.

Deze campagne wil zowel burgers als dakeigenaars bewustmaken van dit potentieel. Er werden 812 daken genomineerd. Het VEA contacteert de dakeigenaars met de vraag om het plaatsen van een PV-installatie te overwegen en wijst daarbij ook op de diverse ondersteunende maatregelen en begeleidende trajecten.

De tweede uitdaging "Overal stroomversnellers" loopt van mei tot begin oktober, en spoort burgers aan zich te engageren voor een lokaal energieproject.

Steden/gemeenten worden opgeroepen om lokale energieprojecten naar voren te schuiven. Burgers mogen vervolgens in een online stemronde hun voorkeur bekendmaken.

Zodra 1% van de volwassen inwoners van de stad/gemeente heeft gestemd, ontvangt de stad/gemeente tot 1 euro per inwoner als startkapitaal om de populairste projecten mogelijk te maken.

OVERAL ZONNEPANELEN
Geniet samen van meer groene energie.

OVERAL STROOMVERSNELLERS
Doe mee op stroomversneller.be

Vlaanderen is energie

Vlaanderen is energie

Stem op je favoriete energieproject en help jouw gemeente aan een startbudget
Op stroomversneller.be

LEG ZONNEPANELEN OP HET DAK VAN EEN ANDER
Kies je dak op stroomversneller.be

VLAAMS ENERGIEAGENTSCHAP

VLAAMS ENERGIEAGENTSCHAP

Uitdaging 2 kort samengevat

Wat is de uitdaging?

Tijdens de campagne dagen we lokale besturen en hun burgers uit om zich te engageren voor een lokaal energieproject. Zodra 1% van de volwassenen in de stad/gemeente online heeft gestemd op de projecten die door de stad/gemeente werden genomineerd, investeert de Vlaamse overheid mee.

Van wie gaat de campagne uit?

De campagne gaat uit van het Vlaams Energieagentschap, in opdracht van Vlaams minister van Energie Bart Tommelein en de Vlaamse Regering.

Welke projecten komen in aanmerking?

Enkel investeringsprojecten op het eigen grondgebied kunnen door een stad/gemeente worden genomineerd. De investeringsprojecten moeten bovendien betrekking hebben op één of meerdere van volgende thema's:

- energie-efficiëntie (bijvoorbeeld isolatie, verwarming, verlichting, ...);
- elektrische mobiliteit (behalve elektrische fietsen);
- groene warmte & WKK (bijvoorbeeld zonneboiler, warmtepomp, warmtenet...);
- groene stroom (kan enkel in combinatie met één van de vorige thema's).

Welke projecten komen online?

Lokale besturen kunnen tot 15 juli minstens 2 projecten (maximaal 9) indienen bij het Vlaams Energieagentschap. De projecten moeten voldoen aan enkele inhoudelijke criteria.

Na 15 juli controleert het Vlaams Energieagentschap of de ingediende projecten hieraan voldoen.

Wanneer kunnen burgers stemmen?

De publiekscampagne loopt van 28 augustus tot en met 7 oktober. Tijdens deze periode kunnen burgers stemmen. Elke burger kan stemmen op slechts 1 project binnen zijn/haar stad/gemeente.

Stemmen kan uiteraard alleen indien de stad/gemeente projecten nomineerde.

Wanneer is de uitdaging geslaagd?

Zodra minstens 1% van de volwassen bevolking (berekend op de volwassen wettelijke bevolking van 1 januari 2017 van de stad/gemeente) een stem heeft uitgebracht, is de uitdaging voor die stad/gemeente geslaagd.

De vooruitgang zal per stad/gemeente visueel kunnen worden opgevolgd op de website.

Wat gebeurt er daarna?

Lokale besturen die de drempel van 1% halen, krijgen van de Vlaamse overheid een startkapitaal tot 1 euro per inwoner voor het realiseren van de populairste energieprojecten.

Het steunbedrag per inwoner varieert naargelang er financiële participatie van burgers wordt toegepast of niet (cfr. infra).

Het geld van de Vlaamse overheid als startkapitaal

Het geld dat de Vlaamse overheid ter beschikking stelt, kan per project maximaal 75% uitmaken van de totale projectkost na aftrek van andere Vlaamse subsidies, groenestroomcertificaten, warmtekrachtcertificaten en energiepremies van de netbeheerders.

Voor de gekozen projecten moeten dus sowieso nog andere middelen worden gezocht (bij burgers, coöperaties, lokale overheden, ..).

De verschillende fasen van uitdaging 2 op een rijtje

Fase 1: Indienen projectvoorstellen (tot 15 juli 2018)

Steden en gemeenten worden opgeroepen om projectvoorstellen in te dienen bij het Vlaams Energieagentschap voor 15 juli 2018.

Er moeten per stad/gemeente minstens 2 projectvoorstellen worden ingediend die voldoen aan de door de Vlaamse Regering opgelegde criteria.

Het Vlaams Energieagentschap moedigt lokale besturen aan om hun bevolking of lokale organisaties/verenigingen te betrekken bij de selectie van de projectvoorstellen. Hoe groter het draagvlak voor de ingediende projecten, hoe meer kans de stad/gemeente maakt om in de fase van de stemming de drempel van 1% te bereiken.

Fase 2: Verificatie projectvoorstellen (15 juli tot en met 24 augustus)

Tijdens de zomer zal het Vlaams Energieagentschap nagaan of de ingediende projectvoorstellen voldoen aan de opgelegde criteria. Indien nodig vraagt het Vlaams Energieagentschap hiervoor bijkomende informatie op of wordt gevraagd om de inhoud van het projectvoorstel bij te sturen zodat het voldoet aan de criteria.

Fase 3: Publiekscampagne (28 augustus tot en met 7 oktober)

Tijdens de publiekscampagne "Overall stroomversnellers", die loopt van 28 augustus tot en met 7 oktober, kunnen burgers stemmen op een lokaal project.

De vooruitgang zal op de website per stad/gemeente visueel kunnen worden opgevolgd.

De website zal ook een overzicht geven van welke steden/gemeenten het dichtst staan bij de 1%.

Fase 4: Realisatie project en uitbetaling (vanaf 8 oktober)

Van zodra kan worden vastgesteld welke steden en gemeenten de drempel van 1% haalden, worden in overleg met de geslaagde steden/gemeenten, de projectvoorstellen verfijnd, de subsidiebesluiten opgesteld en de eerste voorschotten uitbetaald.

Lokale besturen rapporteren verder aan het Vlaams Energieagentschap over de uitvoering van de projecten.

Welke projecten komen in aanmerking? De voorwaarden op een rijtje

Er kunnen per stad/gemeente minimum 2 en maximum 9 projecten worden ingediend bij het Vlaams Energieagentschap, en dit **vóór 15 juli 2018**.

De projectvoorstellen moeten betrekking hebben op investeringsprojecten in de eigen stad/gemeente uit minstens 1 van de volgende subthema's:

- energie-efficiëntie;
- groene warmte/WKK;
- elektrische mobiliteit (wagens, laadpalen);
- groene stroom.

Het moet gaan om concrete investeringsprojecten. Het startkapitaal gebruiken om een premie te financieren, een studie te bestellen of een consultant aan te werven om energieaudits uit te voeren, wordt niet aanvaard. Aan veel investeringsprojecten gaat een haalbaarheidsstudie vooraf. Deze haalbaarheidsstudies mogen worden opgenomen in de totale projectkost (en dus gefinancierd worden met het startkapitaal van de Vlaamse overheid) enkel en alleen als het project ook effectief uitgevoerd wordt.

Investeringsprojecten in groene stroomproductie kunnen enkel indien in hetzelfde project ook een investering in verbeterde energie-efficiëntie, elektrische mobiliteit of groene warmteproductie gebeurt. Bovendien moet in dit geval minstens 60% van de netto-investeringskost betrekking hebben op investeringen in energie-efficiëntie, elektrische mobiliteit of groene warmte. De netto-investeringskost wordt berekend door van de totale investeringskost de Vlaamse subsidies, groenestroomcertificaten, warmte-krachtcertificaten of REG-premies van de netbeheerders af te trekken. Tot slot kunnen dergelijke projecten enkel op een startkapitaal van de Vlaamse overheid rekenen indien burgers het project mee financieren (cfr. infra voor voorbeeld).

Er worden geen verdere beperkingen opgelegd aan de inhoud van de concrete projecten. Vanzelfsprekend moeten de projecten wel voldoen aan alle geldende regelgeving (bijvoorbeeld omgevingsvergunning, staatssteun, ...).

Voorbeelden van mogelijke projectvoorstellen zijn:

- *LED-ificatie van de openbare verlichting.*
- *Warmtepomp/zonneboiler voor het gemeentelijk zwembad.*
- *Hoogrendementsbeglazing in schoolgebouwen.*
- *HVAC-systeem renoveren in de bibliotheek.*
- *Relighting van de sporthal.*
- *WKK voor het woonzorgcentrum.*
- *Elektrische laadpaal in de gemeente.*
- *Elektrische deelwagens voor burgers.*
- *Slimme apparaten en slimme meters voor energiemanagement in een school.*
- *Isolatie van de lokalen van een jeugdvereniging.*
- ...

Bovenstaande lijst bevat slechts voorbeelden en is zeker geen limitatieve lijst.

Hoe projectvoorstellen indienen?

De projectvoorstellen zullen online worden ingediend. De stad/gemeente duidt hiervoor een verantwoordelijke aan die zich aanmeldt op www.energiesparen.be/node/10127. Deze contactpersoon ontvangt van het Vlaams Energieagentschap verdere instructies voor het indienen van de projecten.

Uiterste tijdstip ontvangst van projectvoorstellen

Projectvoorstellen moeten worden ingediend uiterlijk op 15 juli.

Aangezien er een publiekscampagne is gekoppeld aan deze uitdaging, is het van groot belang dat alle steden/gemeenten projectvoorstellen indienen. Burgers die tijdens de campagne niet kunnen deelnemen omdat er voor hun stad/gemeente geen voorstellen werden ingediend, zullen ontgoocheld zijn.

Vorm en inhoud van projectvoorstellen

Projectvoorstellen moeten minstens volgende informatie bevatten:

- Duidelijke inhoudelijke omschrijving van het voorgestelde project.
- Omschrijving van het belang van het project voor de stad/gemeente.
- Het type project.
- Inschatting van de projectkosten.
- Aanduiding van de andere financieringsbronnen voor het project.

Voorwaarden en steunbedragen

Maximumbedrag Vlaams startkapitaal per project

Indien 1% van de volwassen wettelijke bevolking online haar stem uitbrengt op de lokale projecten, maakt de stad/gemeente aanspraak op een startkapitaal op basis van haar inwonersaantallen (volledige wettelijke bevolking dd. 1 januari 2017).

Dit startkapitaal kan per project maximaal 75% uitmaken van de totale financiering van het project, na aftrek van andere Vlaamse subsidies, groenestroom-, warmte-krachtcertificaten en energiepremies van de netbeheerders. De rest van de projectfinanciering moet uit andere bronnen worden bijgepast.

Voorbeeldberekening maximumbedrag Vlaamse steun (max 75% financieringskost project)

Stad/gemeente X heeft 10.000 inwoners, waarvan 8000 volwassenen. Indien 80 volwassenen op het portaal stemmen, maakt de stad/gemeente aanspraak op 1 euro/0,75 euro per inwoner, afhankelijk van het type project. Of dus in totaal maximaal 7500 dan wel 10.000 euro, afhankelijk van de gekozen projecten.

Maximumbedrag startkapitaal vanuit de campagne dat ter financiering voor het project gebruikt mag worden:

$$= (\text{Totaalkost project} - \text{subsidies}) * 0,75$$

Stel: Het gekozen project kost 12.000 euro en kan al 2000 euro aan subsidies krijgen, dan kan $(12.000 - 2000) \times 0,75 = 7500$ euro vanuit het startkapitaal 'Overal stroomversnellers' komen voor dit project.

Indien de stad/gemeente allemaal projecten kiest die recht geven op een Vlaamse bijdrage van 1 euro per inwoner, dan maakt de stad/gemeente aanspraak op 10.000 euro startkapitaal vanuit 'Overal stroomversnellers'. In dit voorbeeld zou de stad/gemeente het Vlaamse startkapitaal nog niet opgebruikt hebben louter met dit ene project.

Steunbedragen per type project: 1 euro of 0,75 euro per inwoner

Projecten die minstens gedeeltelijk door burgers worden gefinancierd worden extra ondersteund.

Zo krijgen projecten waarbij, na aftrek van eventuele Vlaamse subsidies, groenestroomcertificaten, warmtekrachtcertificaten of REG-premies, minstens 25% van de investeringskost wordt gefinancierd door financiële burgerparticipatie, 1 euro per inwoner. Voor projecten waarin investeringen in groene stroomproductie gebeuren, is deze financiële burgerparticipatie ten belope van minstens 25% bovendien verplicht.

Projecten zonder of met minder dan 25% financiële burgerparticipatie, maken slechts aanspraak op 0,75 euro per inwoner.

Financiële burgerparticipatie wordt breed gedefinieerd. Elke vorm van financiering die niet voortkomt uit de stads-/gemeentebegroting of een andere publieke entiteit, wordt beschouwd als 'financiële burgerparticipatie'. Op die manier kunnen bijvoorbeeld zowel coöperatieve aanpakken, crowdfundingacties én bijdragen/inzamelacties vanuit het verenigingsleven worden toegelaten.

Het is mogelijk om met het startkapitaal meerdere projecten te ondersteunen. Indien niet elk project in aanmerking komt voor hetzelfde bedrag per inwoner, wordt de totale ondersteuning aan het lokale bestuur beperkt tot 0,75 euro per inwoner.

Voorbeeldberekening benodigd bedrag via participatie te financieren

De 25% nodige financiering uit participatie wordt berekend op de totale investeringskost van het project verminderd met de subsidies/premies waarvoor het project in aanmerking komt.

Minimaal benodigd bedrag dat opgehaald moet worden uit participatie:
= (totale investeringskost – subsidies) * 0,25

Stel: Stad/gemeente X heeft 10.000 inwoners, kiest enkel voor projecten met participatie en maakt daardoor aanspraak op 10.000 euro. Een project met een projectkost van 15.000 euro maakt reeds aanspraak op 1000 euro subsidies. Het benodigde bedrag dat minstens opgehaald moet worden via burgerparticipatie bedraagt $(15.000 - 1000) * 0,25 = 3500$ euro.

Er kan vanuit 'Overall stroomversnellers' in totaal $(15.000 - 1000) * 0,75 = 11.500$ euro worden betoelaagd, afgetopt tot het maximum voor die stad/gemeente, 10.000 euro in dit voorbeeld. Er zal dus nog voor 1500 euro andere lokale financiering moeten worden gezocht, of er moet nog meer bij de burgers worden opgehaald.

Groenestroomproductieprojecten

Groenestroomproductieprojecten komen enkel in aanmerking indien deze investering in hetzelfde project gecombineerd wordt met verbeterde energie-efficiëntie, groene warmteproductie (+WKK) of elektrische mobiliteit (verder EE-aspect genoemd). Bovendien moet de netto-investeringskost van het EE-aspect van het project minstens 60% van de totale netto-investeringskost bedragen. De netto-investeringskost wordt berekend door van de totale investeringskost de Vlaamse subsidies, groenestroomcertificaten, warmtekrachtcertificaten of REG-premies van de netbeheerders af te trekken.

Tenslotte moeten projecten met een groenestroom-component ook steeds voor minstens 25% worden gefinancierd via burgerparticipatie.

Voorbeeldberekening combinatieproject groene stroom

Minimale netto- investeringskost EE aspect (= investeringskost EE aspect – subsidies EE aspect)=
= [(totale kost EE aspect + totale kost GS aspect) – (subsidies EE-aspect + subsidies GS)] * 0,6

Stel: Het EE-aspect kost 55.000 euro en het groenestroomproductieproject 60.000 euro. Het EE-aspect krijgt 2000 euro aan premies/subsidies, het groenestroomproductieproject komt in aanmerking voor 25.000 euro aan groenestroomcertificaten.

Totale investeringskost verminderd met alle subsidies en groenestroomcertificaten = (115.000 – 27.000)* 0,6 = 52.800 euro

→ het project voldoet aan de 60%-regel want de netto-investeringskost voor het EE-aspect bedraagt 53.000 euro en is groter dan 52.800 euro.

Voorbeeldberekening financieringsaandeel 25% participatie

Benodigd bedrag dat opgehaald moet worden uit participatie:
= (totale investeringskost – subsidies) * 0,25

Vertrekkend uit hetzelfde voorbeeldproject,
*= (55.000 + 60.000 – 2000 – 25.000) * 0,25*
= 22.000 euro

Voorbeeldberekening maximumbedrag Vlaamse steun

maximumbedrag startkapitaal vanuit de campagne dat ter financiering voor project gebruikt mag worden:
= (Totaalkost project - mogelijke subsidies) * 0,75

Vertrekkend vanuit hetzelfde voorbeeldproject:
*= [(55.000 + 60.000) – (2000 + 25.000)] * 0,75*
= 66.000 euro, desgevallend bijkomend afgetopt op 1 euro per inwoner

Noot: merk op dat in alle voorgaande cijfervoorbeelden het maximale percentage Vlaamse steun, minimale percentage participatie en minimaal aandeel van het EE-aspect tot op de limiet gebruikt werden. Hoewel niets steden en gemeenten beperkt om dit in de werkelijke projectfinanciering ook te doen, is het aangewezen de nodige marges in te bouwen aangezien de af te trekken subsidies op voorhand niet altijd nauwkeurig te schatten zijn.

Berekening aftrek subsidies, premies en warmte-kracht- en groenestroomcertificaten

Ter berekening van het maximale aandeel financiering dat uit het startkapitaal gebruikt mag worden, zullen steden/gemeenten initieel een inschatting moeten maken van de te ontvangen premies, subsidies, en warmte-kracht- en groenestroomcertificaten per project. Voor wat betreft groenestroom- en warmte-krachtcertificaten moet de steun berekend over de volledige steunperiode in mindering worden gebracht.

Overzichtstabel

Technologie	Criteria	Startkapitaal Vlaamse overheid
Energie-efficiëntie, groene warmteproductie, elektrische mobiliteit of combinaties	Met financiële burgerparticipatie voor 25% van de netto-investeringskost	1 euro per inwoner
	Zonder financiële burgerparticipatie voor 25% van de netto-investeringskost	0,75 euro per inwoner
Groene stroomproductie	<p>Kan enkel in combinatie met energie-efficiëntie, groene warmteproductie, elektrische mobiliteit</p> <p>Het aspect energie-efficiëntie, groene warmteproductie en elektrische mobiliteit moet minstens 60% bedragen van de netto-investeringskost</p> <p>Kan enkel met financiële burgerparticipatie voor 25% van de netto-investeringskost</p>	1 euro per inwoner

Projectrealisatie en rapportering

Van zodra duidelijk is welke steden/gemeenten de drempel van 1% hebben gehaald en dus aanspraak kunnen maken op een startkapitaal voor het realiseren van de lokale energieprojecten, brengt het Vlaams Energieagentschap deze steden/gemeenten hiervan op de hoogte.

Daarna worden in overleg met de geslaagde steden/gemeenten de projectvoorstellen verfijnd. Volgens de geest van het traject is het evident dat het lokaal bestuur de meest populaire projecten uitvoert, maar mits afdoende motivering heeft het lokaal bestuur de mogelijkheid hiervan af te wijken.

Op basis van de verfijnde projectvoorstellen kunnen de subsidiebesluiten worden opgesteld. Als financieel instrument zal worden gewerkt met facultatieve subsidies.

In de subsidiebesluiten wordt bepaald in hoeveel schijven het startkapitaal zal worden uitbetaald. Ook de modaliteiten van de rapportage over de projectuitvoering zullen hierin worden vastgelegd. Na rapportering over de projectuitvoering wordt het slotsaldo uitbetaald.

Hoe burgers mobiliseren?

Goedgekeurde projectenvoorstellen worden online gezet op een individuele pagina per stad/gemeente. Burgers kunnen vervolgens stemmen op de door de stad/gemeente genomineerde projecten van 28 augustus tot en met 7 oktober. Elke burger heeft slechts 1 stem. De som van de stemmen op de projecten per stad/gemeente wordt afgezet ten opzichte van de te behalen drempel van 1% van de volwassen wettelijke bevolking in de betreffende stad/gemeente. Enkel indien deze drempel wordt gehaald, haalt de stad/gemeente het startkapitaal binnen.

Om deze drempel te behalen, zullen burgers in de stad/gemeente warm moeten worden gemaakt voor de ingediende projecten. Dit kan op verschillende momenten en via verschillende kanalen.

Voor de publiekscampagne

Nog voor de publiekscampagne kan er draagvlak worden gecreeërd in de stad/gemeente door burgers ook al in deze fase te betrekken.

Dit kan door burgers op te roepen (via bijvoorbeeld het lokale infoblad, de website, de facebookgroep) om projectideeën in te dienen bij de stad/gemeente, rechtstreeks of via bepaalde organisaties. Projecten waar ook lokale organisaties, verenigingen, scholen, ... zich kunnen achterzetten, zullen tijdens de publiekscampagne waarschijnlijk veel gemakkelijker stemmen binnenhalen dan projecten waarvoor nog geen lokaal draagvlak werd opgebouwd.

Tijdens de publiekscampagne

Tijdens de publiekscampagne zal er vanuit het Vlaams Energieagentschap, net zoals bij de eerste uitdaging 'Overall zonnepanelen', promotie gemaakt worden aan de hand van televisiespotjes, radio, geschreven en online media, enz. De Vlaamse campagne zou er voor moeten zorgen dat heel wat burgers hun weg vinden naar het portaal, om vervolgens te stemmen op projecten in hun stad/gemeente.

Deze Vlaamse koepelcampagne zal echter vermoedelijk niet volstaan om de drempel van 1% stemmen in elke stad/gemeente te halen. Daarom zullen de steden/gemeenten ook zelf hun inwoners moeten mobiliseren, algemeen of voor een specifiek project. Het Vlaams Energieagentschap zal hiervoor basiscommunicatiemateriaal ter beschikking stellen dat vrij kan worden gebruikt.

Stem op je **favoriete energieproject** en help jouw gemeente aan een startbudget

Op stroomversneller.be

Vlaanderen
is energie

OVERAL
STROOMVERSNELLERS

Doe mee op
stroomversneller.be